

niedziela, 20.10.2024

Wypominki

Wśród wielu różnych znaków wyrażania naszej modlitwowej pamięci o zmarłych, jest zwyczaj wypominek, tzn. odczytywania w kościołach imion zmarłych.

Poszukując głębszego sensu wypominek należy sięgnąć do liturgii eucharystycznej sprawowanej w starożytnym Kościele. Podczas przygotowania darów ofiarnych, lub nawet w czasie modlitwy eucharystycznej odczytywano tzw. dyptyki, na których chrześcijanie wypisywali imiona żyjących biskupów, ofiarodawców, dobrodziejów, ale także świętych męczenników i wyznawców, oraz wiernych zmarłych. Imiona odczytywano głośno i trwało to bardzo długo. Kapłan mówił: Ofiarę składają Panu Bogu ... (wyliczano biskupa, całą hierarchię i wszystkich duchownych), za siebie i swoich bliskich... (odczytywano listę wiernych, którzy przynieśli dary i stali się dobroczyńcami Kościoła).

Drugą listę, zaszczytniejszą, listę świętych, odczytywał sam biskup. Mówił: Wspomnijmy błogostawionych apostołów i męczenników...; następnie wyliczano imiona świętych.

Wreszcie trzecia lista, którą również czytał biskup, zawierała imiona zmarłych. Biskup mówił: Podobnie wspomnijmy i dusze tych, którzy spoczywają: Hilarego, Atanazego, itd.

Na koniec biskup śpiewał uroczystą modlitwę, w której prosił Boga, aby wpisał imiona żywych i umarłych pomiędzy wybrańców: Teraz wpisz te imiona na niebiańskiej stronicy (...), abyśmy nie byli zawstyżeni w dzień, kiedy przyjdiesz ten świat osądzić. Amen.

Ta lista imion jest nawiązaniem do Księgi Życia, o której wspomina Apokalipsa Św. Jana. To księga, gdzie umieszczone są imiona zbawionych. Poprzez ceremonię wyliczania imion wyrażano przede wszystkim więź wspólnoty i miłości, łączącą wszystkich członków Kościoła chwalebne (święci), oczyszczającego (zmarli) i pielgrzymującego (żyjący). Umieszczenie imion w dyptyku świadczyło o trwaniu w jedności ze wspólnotą kościelną, a skreślenie o wyłączeniu z niej (ekskomunika). Po wyczytaniu, dyptyki kładziono na ołtarzu, na którym sprawowano Eucharystię. Dzisiejsze wypominki, są kontynuacją starożytnych dyptyków i mają podobny sens. Podobnie jak wypominki, są wyrazem miłości i jedności całego Kościoła: pielgrzymującego na ziemi i tego, który przeszedł już granicę śmierci.

Pisząc imiona zmarłych na kartkach wypominkowych, a następnie je odczytując wyrażamy wiarę, że ich imiona są zapisane w Bożej Księdze Życia, że śmierć nie jest czymś, co ich na zawsze od nas zabiera, bowiem nieustannie istnieje wzajemna więź miłości.

Znaczenie wypominek jest tym większe, że podobnie jak w starożytności, tak i dzisiaj, związane są one z Eucharystią, która jest najcenniejszym darem dla zmarłych. Dlatego mamy zwyczaj zamawiania Mszy św. w intencji naszych bliskich zmarłych oraz w Mszy św. Gregoriańskich, które – jak uczy Kościół – otwierają zmarłym bramy raju.

Modlitwę wypominkową w naszej parafii rozpoczniemy w poniedziałek (4 listopada) o 17:30. W czasie Oktawy Uroczystości Wszystkich Świętych, wieczorowa Msza Św. będzie połączona z Nieszporami za zmarłych. Natomiast przez cały rok, w każdą drugą niedzielę miesiąca, o 9.40 czytanie kartek wypominkowych, a godz. 10.00 Msza św. za zmarłych polecanych w wypominkach